I

(Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser)

HENSTILLINGER

RÅDET

RÅDETS HENSTILLING

af 20. september 2016

om oprettelse af nationale produktivitetsråd

(2016/C 349/01)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION —

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 292 sammenholdt med artikel 121, stk. 2, og artikel 136,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen, og

som tager følgende i betragtning:

(1) Den potentielle vækst i euroområdet og i Unionen som helhed er blevet væsentligt forringet siden 2000. Den nedadgående tendens i potentiel outputvækst skyldes navnlig en støt nedgang i bidraget fra totalfaktorproduktiviteten. Siden 2008 er den økonomiske vækst blevet yderligere svækket på grund af et fald i investeringerne. Fremadrettet vil den økonomiske vækst i sidste ende bero på en stigning i produktiviteten. At øge produktiviteten er et udfordring med mange facetter, der kræver en række afbalancerede politikker, der navnlig har til formål at understøtte innovation, øge færdigheder, reducere stivheder på arbejds- og produktmarkeder samt skabe mulighed for en bedre tildeling af ressourcer. Der er behov for at forbedre produktiviteten og konkurrenceevnen i Unionen, men den seneste krise har samtidig vist, at de medlemsstater, der har euroen som valuta (»eurolandene«), kan være særligt truede af en mulig opbygning og pludselig afvikling af makroøkonomiske ubalancer, der kan brede sig til de øvrige eurolande og medlemsstater uden for euroområdet. I mangel af fleksible nominelle valutakurser har de brug for egnede mekanismer til at tilpasse sig landespecifikke chok. Faktorerne bag produktivitet og konkurrenceevne er relevante både for akkumuleringen og korrektionen af makroøkonomiske ubalancer (f.eks. underskud på handelsbalancen eller på de løbende poster, stats- eller udlandsgæld) og for en effektiv tilpasning til asymmetriske chok. Forskning inden for og analyse af de politikker, der påvirker faktorerne bag produktivitet og konkurrenceevne, bør danne grundlag for en udvikling, der er forenelig med målet om en velfungerende økonomisk og monetær union.

(2) Denne henstilling er rettet til eurolandene, men medlemsstaterne uden for euroområdet tilskyndes til at udpege eller oprette tilsvarende råd. Medlemsstater uden for euroområdet, der erklærer, at de har til hensigt at følge op på denne henstilling, bør have mulighed for at deltage på lige fod i alle de aspekter af samarbejdet, der vedrører produktivitetsrådene.

(3) Det europæiske semester og navnlig proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 ([1]) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1174/2011 ([2]) danner rammen om en integreret samordning og overvågning af den økonomiske politik. Med henblik på at gøre fremskridt med gennemførelsen af strukturreformer bør disse eksisterende mekanismer nyde godt af et større nationalt ejerskab. Derfor forekommer det påkrævet at sikre uafhængige analyser på nationalt plan og styrke den politiske dialog i medlemsstaterne.

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer (EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25).

([2]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1174/2011 af 16. november 2011 om håndhævelsesforanstaltninger til at korrigere uforholdsmæssigt store makroøkonomiske ubalancer i euroområdet (EUT L 306 af 23.11.2011, s. 8).

(4) Oprettelsen af nationale produktivitetsråd, der overvåger udviklingen og præger den nationale debat på produktivitets- og konkurrenceevneområdet, bør bidrage til et øget ejerskab til de nødvendige politikker og reformer på nationalt plan og til at forbedre videngrundlaget for koordineringen af den økonomiske politik i Unionen. Disse råd bør analysere udviklingen i produktiviteten og konkurrenceevnen, herunder i forhold til globale konkurrenter, under hensyn til særlige nationale forhold og etableret praksis.

(5) Virkefeltet for produktivitetsrådenes diagnosticering og analyse dækker produktivitet og konkurrenceevne i bred forstand. De bør tage hensyn til de langsigtede faktorer og katalysatorer for produktivitet og konkurrenceevne, herunder innovation, og evnen til at tiltrække investeringer, virksomheder og menneskelig kapital og at behandle omkostnings- og ikkeomkostningsrelaterede faktorer, der kan påvirke prisen på og kvaliteten af varer og tjenesteydelser, herunder i forhold til globale konkurrenter på kort sigt.

(6) Desuden øger uafhængige økonomiske analyser af høj kvalitet af politiske udfordringer gennemsigtigheden i politiske debatter. Vurdering af politiske udfordringer kan øge bevidstheden blandt alle interessenter. Dette kan få en positiv indvirkning på offentlig støtte og ejerskab til nødvendige reformer. Produktivitetsrådene kan også, hvis og i det omfang det er fastsat i deres nationale mandater, vurdere virkningerne af politiske valgmuligheder ved at gøre politiske kompromisser eksplicitte.

(7) Produktivitetsrådene bør have funktionel autonomi i forhold til de offentlige myndigheder, der har ansvaret for udformningen og gennemførelsen af politikker på produktivitets- og konkurrenceevneområdet i den pågældende medlemsstat eller på europæisk plan. De bør navnlig være i stand til at udarbejde uafhængige analyser inden for virkefeltet for deres arbejde. Sammensætningen af produktivitetsrådene bør, samtidig med at den er underlagt nationale bestemmelser, være uvildig, i den forstand at produktivitetsrådene ikke udelukkende eller overvejende formidler holdningen blandt bestemte interessentgrupper. Disse krav om uafhængighed og uvildighed skal sikre, at produktivitetsrådene har beføjelse til at udarbejde ekspertanalyser med udgangspunkt i den almene interesse.

(8) Produktivitetsrådenes egenskaber bør være i fuld overensstemmelse med artikel 152 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og bør respektere national praksis og de institutioner, der beskæftiger sig med løndannelse. I overensstemmelse med artikel 28 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder bør produktivitetsrådenes arbejde ikke berøre retten for arbejdstagere og arbejdsgivere — eller deres respektive organisationer — til at forhandle og indgå kollektive overenskomster på det relevante niveau eller til at træffe kollektive foranstaltninger i overensstemmelse med EU-retten og national lovgivning og praksis.

(9) Produktivitetsrådene bør have kontakt til produktivitetsrådene i andre deltagende medlemsstater med det formål at udveksle synspunkter og bedste praksis, idet de ligeledes tager hensyn til den bredere euroområde- og EU-dimension. Kommissionen vil kunne lette udvekslingen af synspunkter mellem produktivitetsrådene i alle deltagende medlemsstater. Der bør også finde en regelmæssig drøftelse sted mellem produktivitetsrådene og Udvalget for Økonomisk Politik om spørgsmål inden for sidstnævntes kompetenceområde med inddragelse af relevante eksperter i ikkedeltagende medlemsstater.

(10) Produktivitetsrådene bør varetage deres aktiviteter løbende. De bør gøre deres analyser offentligt tilgængelige og offentliggøre en årlig rapport, der kan indarbejdes i en allerede eksisterende rapport. Den uafhængige ekspertise, som rådene yder, bl.a. i de årlige rapporter, kan anvendes af medlemsstaterne og Kommissionen som led i det europæiske semester og proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer.

(11) For at lette udvekslingen af synspunkter på overnationalt plan bør der være et enkelt identificerbart produktivitetsråd i hver medlemsstat. Det er vigtigt at bygge videre på eksisterende strukturer for at bevare det, der allerede fungerer, og mindske de administrative omkostninger. Når det er relevant, bør produktivitetsrådet baseres på en allerede oprettet og respekteret national struktur, bl.a. hvad angår inddragelsen og høringen af interessenter. Produktivitetsrådene kan dog for at varetage deres opgaver ordentligt benytte sig af andre særskilte og eksisterende organer, forudsat at deres analyser er af samme høje kvalitet.

(12) Denne henstilling ændrer ikke opgaver, der tildeles som led i det europæiske semester, herunder udformning og overvågning af de landespecifikke henstillinger, eller anvendelsen af proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer som fastsat i forordning (EU) nr. 1176/2011 —

HAR VEDTAGET DENNE HENSTILLING:

I. **Formål og anvendelsesområde**

1. Formålet med denne henstilling er at udpege eller oprette nationale produktivitetsråd med ansvar for at analysere udviklingen og politikker på produktivitets- og konkurrenceevneområdet for derved at fremme ejerskabet til og gennemførelsen af de nødvendige reformer på nationalt plan og således fremme varig økonomisk vækst og konvergens.

2. Denne henstilling er rettet til eurolandene. Medlemsstaterne uden for euroområdet tilskyndes også til at udpege eller oprette tilsvarende organer.

3. Anvendelsen af denne henstilling bør være i fuld overensstemmelse med artikel 152 i TEUF og bør respektere national praksis og de institutioner, der beskæftiger sig med løndannelse. Denne forordning tager hensyn til artikel 28 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, og den berører derfor ikke retten til at forhandle, indgå eller håndhæve kollektive aftaler eller til at træffe kollektive foranstaltninger i overensstemmelse med national lovgivning og praksis.

II. **Produktivitetsrådene**

4. Hver medlemsstat bør have et produktivitetsråd, som har til opgave at:

   a) diagnosticere og analysere produktiviteten og udviklingen i konkurrenceevnen i den pågældende medlemsstat. Analysen bør tage hensyn til euroområde- og EU-aspekter og behandle de langsigtede faktorer og katalysatorer for produktivitet og konkurrenceevne, herunder innovation, og evnen til at tiltrække investeringer, virksomheder og menneskelig kapital og at behandle omkostnings- og ikkeomkostningsrelaterede faktorer, der kan påvirke prisen på og kvaliteten af varer og tjenesteydelser, herunder i forhold til globale konkurrenter på kort sigt. Analysen bør baseres på gennemsigtige og sammenlignelige indikatorer, og

   b) udarbejde uafhængige analyser af politiske udfordringer på produktivitets- og konkurrenceevneområdet og, såfremt og i det omfang det er fastsat i deres nationale mandater, vurdere virkningerne af politiske valgmuligheder, idet de gør politiske kompromisser eksplicitte.

5. Hver medlemsstat bør udpege et enkelt produktivitetsråd, som kan benytte sig af eller bestå af forskellige eksisterende organer.

6. Produktivitetsrådene bør varetage deres aktiviteter løbende. De bør gøre deres analyser offentligt tilgængelige og offentliggøre en årlig rapport. De bør have kontakt til produktivitetsråd i medlemsstater uden for euroområdet med henblik på at udveksle synspunkter og bedste praksis og, når det er relevant, udarbejde fælles analyser, idet de ligeledes tager hensyn til den bredere euroområde- og EU-dimension. Kommissionen vil regelmæssigt udveksle synspunkter med alle deltagende produktivitetsråd, bl.a. i forbindelse med undersøgelsesmissioner i medlemsstaterne, og vil kunne fremme udvekslingen af synspunkter mellem produktivitetsrådene.

III. **Produktivitetsrådenes egenskaber**

7. Produktivitetsrådene bør have funktionel autonomi i forhold til de offentlige myndigheder, der har ansvaret for udformningen og gennemførelsen af politikker på produktivitets- og konkurrenceevneområdet i den pågældende medlemsstat eller på europæisk plan. Med henblik på udførelsen af opgaverne i denne henstilling bør de understøttes af nationale bestemmelser, som sikrer dem en høj grad af funktionel autonomi og ansvarlighed, bl.a.:

   a) evnen til rettidigt at kommunikere med offentligheden

   b) procedurer for udnævnelse af medlemmer på grundlag af deres erfaring og kompetencer

   c) passende adgang til oplysninger med henblik på udførelse af deres mandat.

8. Produktivitetsrådene bør være objektive, neutrale og fuldstændig uafhængige, hvad angår analyse og indhold. De kan høre relevante interessenter, men bør ikke udelukkende eller overvejende formidle en bestemt interessentgruppes holdninger og interesser.

9. Produktivitetsrådene skal kunne foretage økonomiske og statistiske analyser af høj kvalitet, som bl.a. anerkendes i den akademiske verden. Analyserne kan udarbejdes af eksisterende og særskilte organer, forudsat at de er af samme høje kvalitet.

IV. **Forhold til det europæiske semester**

10. Den uafhængige ekspertise, som disse råd yder, bl.a. i de årlige rapporter, kan anvendes af medlemsstaterne og Kommissionen som led i det europæiske semester og proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer. Denne henstilling ændrer ikke opgaver, der tildeles som led i det europæiske semester, herunder udformning og overvågning af de landespecifikke henstillinger, eller anvendelsen af proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer som fastsat i forordning (EU) nr. 1176/2011.

V. **Ansvarlighed og gennemsigtighed**

11. Som hovedregel bør rådenes analyser offentliggøres.

VI. **Afsluttende bestemmelser**

12. Eurolandene opfordres til at gennemføre principperne i denne henstilling senest den 20. marts 2018.

13. Kommissionen opfordres til senest den 20. marts 2019 at udarbejde en statusrapport på grundlag af de relevante oplysninger fra alle medlemsstater om gennemførelsen og egnetheden af denne henstilling, herunder med en vurdering af, hvorvidt det er nødvendigt at vedtage yderligere bestemmelser. Hvis det er påkrævet, ledsages rapporten af et forslag om tilpasning af denne henstilling.

Udfærdiget i Bruxelles, den 20. september 2016.

På Rådets vegne

I. KORČOK

Formand